

RAPPORT

Delårsrapport 1

Region Gotland

Fastställt av regionstyrelsen

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2019-04-26

Gäller januari-mars 2019

Ärendenr RS 2019/5

Version [1.0]

Region Gotland

Besöksadress Visborgsallén 19

Postadress SE-621 81 Visby

Telefon +46 (0)498 26 90 00

E-post regiongotland@gotland.se

Org nr 212000-0803

Webbplats www.gotland.se

Innehåll

Sammanfattning	3
Resultat och årsprognos.....	4
Resultat och prognos - nämnderna.....	4
Intäkts- och kostnadsutveckling i nämnderna	6
Investeringar och exploatering	8
Personalstatistik och personalkostnader	9
Sjukfrånvaro	10
Nämndernas sammanfattande kommentarer	12
Regionstyrelsen	12
Politikerorganisationen	12
Tekniska nämnden	12
Teknikförvaltningen.....	12
Samhällsbyggnadsförvaltningen, räddningstjänsten.....	13
Miljö- och byggnämnden	14
Barn- och utbildningsnämnden.....	14
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.....	15
Socialnämnden	15
Hälsa- och sjukvårdsnämnden	17
Patientnämnden	17
Överförmyndarnämnden	17

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste prognos (februari 2019) på skatter, statsbidrag och övriga poster inom finansförvaltningen. I nämndernas delårsrapporter redovisas också viktigare händelser under perioden. En kort sammanfattning av respektive nämnds delårsrapport finns i slutet av den här rapporten.

Ett positivt resultat prognostiseras vid årets slut på 64 mnkr. Det budgeterade resultatet är 57 mnkr efter att tilläggsanslag beviljats tekniska nämnden för gångbron vid kryssningskajen. Budgetavvikelsen för helåret prognostiseras till +7 mnkr. Nämndernas sammanlagda budgetavvikelse uppgår enligt prognosen till -46 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, miljö- och byggnämnden, socialnämnden och tekniska nämnden redovisar en negativ prognos. Övriga nämnder räknar med positiva prognoser eller små avvikelser. En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Finansförvaltningen har positiva budgetavvikelser för pensioner, generella statsbidrag, inkomstutjämningsbidrag och finansnetto som tillsammans med positiv budgetavvikelse för avskrivningar kompenserar för nämndernas negativa budgetavvikelser.

Varken det budgeterade resultatet eller det prognostiserade resultatet klarar de finansiella målen på 2 procent av nettokostnaderna. Det budgeterade resultatet utgör 1,1 procent av nettokostnaderna medan det prognostiserade resultatet uppnår 1,2 procent av nettokostnaderna.

Nettokostnadsutvecklingen enligt årsprognosen bedöms bli 6,7 procent medan skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag bedöms öka med 4,1 procent jämfört med utfallet för 2018. Det innebär att även målet om att nettokostnadsutvecklingen ska vara lägre än ökningen av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag inte heller bedöms komma att uppnås. Den höga nettokostnadsutvecklingen beror till del på att nettokostnaderna 2018 gynnades av höga reavinster.

Den externa nettokostnadsutvecklingen i nämnderna på 4,2 procent i perioden är hög. Även om de externa intäkterna ökat relativt mycket så kompenserar det inte för att de externa kostnadernas ökning på 5 procent. Eftersom ingen fullständig periodisering görs i delårsrapport 1 är en jämförelse av nettokostnadsutvecklingen i perioden lite osäker mellan åren.

För att nämnderna ska klara att hålla sin budget krävs att nettokostnadsutvecklingen totalt för alla nämnder får bli högst 2,7 procent på årsbasis. Nämndernas årsprognos på nettokostnaderna innebär en ökning med 3,6 procent.

Antal anställda har ökat med 92 personer jämfört med februari 2018 och uppgår nu till 6 658 personer. Den faktiskt arbetade tiden januari och februari 2019 jämfört med 2018 har ökat med 1,8 procent vilket motsvarar 105 årsarbetare. Sjuktalet är 5,9, en liten ökning jämfört med föregående år. Många åtgärder pågår för att sänka sjuktalet.

Investeringsprognosen inklusive exploateringar uppgår till 685 mnkr och exklusive exploateringar 636 mnkr. Total budget för investeringar och exploatering inklusive kompletteringsbudget uppgår till 998 mnkr. Investeringar i vatten- och avloppsanläggningar står för en betydande del av budgeten med drygt 300 mnkr. Investeringsnivån är på en så hög nivå att extern finansiering med lån kommer att krävas.

Resultat och årsprognos

Periodens resultat uppgår till 53 mnkr. Nettokostnadsutvecklingen inklusive finansiella poster har varit mycket hög 14,4 procent. Den främsta förklaringen är stora reavinster från fastighetsförsäljningar föregående år som hållit nere nettokostnaderna 2018. En annan förklaring är att personalkostnaderna ökat med 5,7 procent från januari till mars. Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag har ökat med 5,1 procent i perioden. Ökningen beror bland annat på högre utfall i inkomstutjämnningen och regleringsbidraget.

Årsprognosen uppgår till 64 mnkr vilket är 7 mnkr högre än det budgeterade resultatet på 57 mnkr. Varken det budgeterade resultatet eller det prognostiserade resultatet klarar de finansiella målen på 2 procent av nettokostnaderna. Det budgeterade resultatet utgör 1,1 procent av nettokostnaderna medan det prognostiserade resultatet uppnår 1,2 procent av nettokostnaderna.

Nettokostnadsutvecklingen enligt årsprognosen bedöms bli 6,7 procent medan skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag bedöms öka med 4,1 procent. Det innebär att även målet om nettokostnadsutvecklingen ska vara lägre än ökningen skatteintäkter, , generella statsbidrag och utjämningsbidrag inte heller uppnås. Den höga nettokostnadsutvecklingen beror till del på att nettokostnaderna 2018 gynnades av höga reavinster.

Resultaträkning, mnkr

	Utfall jan-mars	Prognos 2019	Rev. budget 2019	Bokslut 2018
Intäkter	938	4 002	4 300	4 253
Kostnader	-2 147	-8 974	-9 236	-8 932
Avskrivningar	-59	-237	-245	-230
Verksamhetens nettokostnader	-1 268	-5 209	-5 181	-4 909
Skatteintäkter	1 322	5 288	5 263	5 080
Finansiella intäkter	7	21	15	35
Finansiella kostnader	-8	-36	-40	-21
Årets resultat	53	64	57	185

Resultat och prognos - nämnderna

Nämndernas sammanlagda budgetavvikelse uppgår enligt prognosen till -46 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden, miljö- och byggnämnden, socialnämnden och tekniska nämnden redovisar en negativ prognos. Övriga nämnder räknar med positiva prognoser eller små avvikelser.

Periodresultatet för nämnderna totalt är positivt med 10 mnkr. Två av nämnderna har underskott redan efter tre månader. Det är miljö- och byggnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. Övriga nämnder har överskott eller ett resultat i balans med budget. Eftersom ingen fullständig periodisering görs av intäkter och kostnader per 31 mars är det svårt att dra några slutsatser om årsutfallet baserat på periodutfallet.

Inför 2019 så ökades nämndernas budgetramar med 3,9 procent motsvarande 190 mnkr för att komma till rätta med de underskott nämnderna hade 2018. De nämnder som fick procentuellt störst tillskott var tekniska nämnden 5,7 procent, hälso- och sjukvårdsnämnden med 5,3 procent, socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden som fick 3,7 procent vardera. Trots utökade budgetramar prognostiserar samtliga dessa nämnder underskott 2019.

Hälso- och sjukvårdsnämndens prognos är ett underskott på 30 mnkr. Underskottet beror hög kostnadsutveckling för arbetskraft, läkemedel, laboratorieprover och hjälpmedel. Hyrpersonalkostnader har minskat men behovet av hyrpersonal är fortfarande stort. Personalkostnaderna har i gengäld ökat mycket med 7,6 procent i perioden. Det är framför allt kostnadsutvecklingen på läkarsidan som är hög. Nettokostnadsutvecklingen i perioden är 3,0 procent hålls tillbaka av riktade statsbidrag. Kostnaderna för utomlänsvården har varit lägre än motsvarande period föregående år. På intäktssidan finns en stor osäkerhet kring de riktade statsbidragen både i omfattning och i innehåll. Nämnden väntar på besked i frågan från regering och statliga myndigheter. Nämnden arbetar med ett flertal åtgärder för att minska kostnadsutvecklingen inom ovan nämnda områden.

I socialnämnden är det LSS-verksamheten och individ- och familjeomsorgen som går med underskott medan äldreomsorgen har ett överskott. Kostnaderna för placeringar inom barn- och ungdomsvården prognostiseras vara kvar på en hög nivå, i likhet med föregående år. Ett flertal åtgärder pågår för att minska antalet placeringar. Missbrukarvårdens kostnader har minskat betydligt medan kostnaderna för försörjningsstödet nu ökar. Även kostnader för ensamkommande barn har minskat och redovisar ett överskott i perioden. Nettokostnadsutvecklingen i perioden är 0,6 procent vilket är lågt.

Tekniska nämndens underskott kommer från de skattefinansierade verksamheterna. De största underskotten har kollektivtrafiken och räddningstjänsten. För att komma till rätta med kollektivtrafikens underskott krävs en minskning av utbudet enligt teknikförvaltningen. Räddningstjänstens underskott är kopplat till det handlingsprogrammet för skydd mot olyckor som regionfullmäktige antagit. Handlingsprogrammet styr vilken organisation som krävs och påverkar i hög grad kostnadsnivån för räddningstjänsten. Nämnden har en nettokostnadsutveckling i perioden på 4,5 procent.

Barn- och utbildningsnämndens underskott är hänförligt till fler barn i förskoleklass, fritids och grundskola än budgeterat. Nämndens nettokostnadsutveckling i perioden uppgår till 2,6 procent.

Miljö- och byggnämndens underskott beror på lägre intäkter än budgeterat i perioden. Nämnden bedömer att budgetavvikelsen för intäkterna inte kommer att kunna hämtas igen under resterande del av året. Jämfört med föregående år har intäkterna dock ökat. Nämndens nettokostnadsutveckling i perioden uppgår till 12,9 procent vilket är mycket högt.

Sammanställning av utfall och prognos per nämnd, mnkr

Nämnd	Budget jan-mars	Justerat utfall jan-mars	Avvikelse	Års- budget 2019	Prognos 2019	Helårs- avvikelse	Bokslut 2018
Regionstyrelsen	98	97	1	395	392	3	25
<i>varav</i>							
<i>politikerorganisationen</i>	<i>8</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>33</i>	<i>33</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>regionstyrelseförvaltningen</i>	<i>90</i>	<i>89</i>	<i>1</i>	<i>362</i>	<i>359</i>	<i>3</i>	<i>25</i>
Tekniska nämnden	46	46	0	186	197	-11	-3
<i>varav</i>							
<i>teknikförvaltningen</i>	<i>33</i>	<i>33</i>	<i>0</i>	<i>134</i>	<i>142</i>	<i>-8</i>	<i>0</i>
<i>samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>13</i>	<i>13</i>	<i>0</i>	<i>52</i>	<i>55</i>	<i>-3</i>	<i>-3</i>
Miljö- och byggnämnden *	7	10	-3	26	28	-2	4
Barn- och utbildningsnämnden	296	287	9	1 186	1 192	-6	-27
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	75	73	2	300	295	5	12
Socialnämnden	342	332	10	1 367	1 372	-5	-29
Hälso- och sjukvårdsnämnden	402	411	-9	1 651	1 681	-30	-38
Summa	1 266	1 256	10	5 111	5 157	-46	-56

* Miljö- och byggnämnden har från 2019 ersatt byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Intäkts- och kostnadsutveckling i nämnderna

Nettokostnadsutvecklingen inklusive interna poster är 3,7 procent i perioden. Den externa nettokostnadsutvecklingen är 4,2 procent.

De totala intäkterna inklusive interna poster har ökat något. De externa intäkterna har ökat med 5,8 procent. Statsbidrag, hyror och arrenden står för merparten av ökningen av de externa intäkterna.

Kostnaderna för hyrpersonal har fortsatt att minska vilket är glädjande. En effekt av att nyttjandet av hyrpersonal minskar är att personalkostnaderna ökar. Personalkostnaderna har ökat med 5,8 procent. Till del förklaras det av den årliga löneöversynen som 2018 gav 3,2 procent och att det är 92 fler anställda jämfört med föregående år.

Övriga externa kostnader har ökat med 4,1 procent. Bland de övriga externa kostnaderna är det kostnader för bidrag och transfereringar samt avskrivningar som ökat mycket. Bidrag och transfereringar har ökat med 21,7 procent motsvarande 11 mnkr jämfört med motsvarande period föregående år. Att avskrivningarna ökar är en effekt av en hög investeringsnivå. Förra årets investeringsutgifter uppgick till rekordhöga 703 mnkr.

Den externa nettokostnadsutvecklingen på 4,2 procent i perioden är hög. Även om de externa intäkterna ökat relativt mycket så kompenserar det inte för att de externa kostnadernas ökning på 5 procent. Eftersom ingen fullständig periodisering görs i delårsrapport 1 är en jämförelse av nettokostnadsutvecklingen mellan åren lite osäker.

För att nämnderna ska klara att hålla sin budget krävs att nettokostnadsutvecklingen totalt för alla nämnder får bli högst 2,7 procent.

Intäkter och kostnader inklusive interna poster, mnkr

	Utfall jan-mars 2019	Utfall jan-mars 2018	Procentuell skillnad
Totala intäkter	939	926	1,4%
Personalkostnader	-861	-814	5,8%
<i>varav övertid, mertid</i>	-9	-7	34,4%
Utbildning, kurs o konferensavgifter	-10	-9	11,1%
Konsulter	-10	-8	25,0%
Hyrpersonal	-15	-17	-11,8%
Förbrukningsmaterial, inventarier	-107	-104	2,9%
Övriga kostnader	-1 196	-1 189	0,6%
Summa kostnader	-2 199	-2 141	2,7%
Nettokostnad	-1 260	-1 215	3,7%

Externa intäkter och kostnader, mnkr

	Utfall jan-mars 2019	Utfall jan-mars 2018	Procentuell skillnad
Totala externa intäkter	272	250	8,8%
Personalkostnader	-861	-814	5,8%
<i>varav övertid, mertid</i>	-9	-7	34,4%
Utbildning, kurs o konferensavgifter	-10	-9	11,1%
Konsulter	-10	-8	25,0%
Hyrpersonal	-15	-17	-11,8%
Förbrukningsmaterial, inventarier	-92	-89	3,4%
Övriga kostnader	-532	-511	4,1%
Summa externa kostnader	-1 520	-1 448	5,0%
Nettokostnad	-1 248	-1 198	4,2%

Investeringar och exploatering

Investeringsbudgeten inklusive kompletteringsbudget uppgår till 813 mnkr. Exploateringsbudget inklusive kompletteringsbudget är sammanlagt 185 mnkr. Sammanlagt innebär det en mycket hög nivå på investerings- respektive exploateringsbudget på 998 mnkr som kräver extern finansiering.

Investeringsprognosen för året beräknas till nästan 635 mnkr inklusive de pågående projekten som finns i kompletteringsbudgeten. Den prognos nämnderna lämnat innebär att 78 procent av budgeten förväntas komma att utnyttjas. Erfarenhetsmässigt brukar ca 50-60 procent av investeringsbudgeten hinna förbrukas under året.

Beräknad utgift 2019 för stora projekt under året:

- Vatten- och avloppsledningarna ”Södra linan”: 89 mnkr
- Bräckvattenverket i Kvarnåkershamn: 63 mnkr
- Reinvestering i vatten- och avloppsanläggningar: 65 mnkr
- Planerat underhåll av fastigheter: 42 mnkr
- Ny reservkraft Visby lasarett: 18 mnkr

Investeringar och exploatering 2019, mnkr

Nämnd	Budget inkl. Kompletteringsbudget	Utfall Jan-mars 2019	Årsprognos 2019
Regionstyrelsen	59	4	35
Tekniska nämnden	658	124	527
<i>varav</i>			
<i>teknikförvaltningen</i>	<i>649</i>	<i>124</i>	<i>518</i>
<i>samhällsbyggnadsförvaltningen</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>9</i>
Miljö- och byggnämnden	2	0	2
Barn- och utbildningsnämnden	18	1	18
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	18	0	18
Socialnämnden	19	1	7
Hälso- och sjukvårdsnämnden	39	3	28
Summa investering	813	133	635
Exploatering	185	8	50
<i>varav</i>			
<i>regionstyrelsen</i>	<i>117</i>	<i>0</i>	<i>10</i>
<i>tekniska nämnden</i>	<i>68</i>	<i>8</i>	<i>40</i>
Summa investering och exploatering	998	141	685

Personalstatistik och personalkostnader

Personalstatistiken i rapporten baseras på siffror till och med för februari månad. För att analysera utvecklingen i förhållande till kostnadsnivån har även personalkostnader fram till februari använts.

Personalkostnaderna har ökat från 550 mnkr föregående år till 581 mnkr i februari 2019. Det är en ökning på 5,8 procent. Lönerevisionen 2018 motsvarar 3,2 procent. Kostnadsökningen är därmed högre än vad löneöversynen gav. Detta kan delvis förklaras med att förvaltningarna har lyckats rekrytera fler medarbetare och att ordinarie medarbetare arbetat mer övertid istället för att ta in hyrpersonal.

Antalet anställda i Region Gotland var i februari 6 658, vilket är en ökning med 92 medarbetare. 5 867 medarbetare var tillsvidareanställda och 791 visstidsanställda. Antalet månadsavlönade årsarbetare var i februari 6 325.

Den faktiskt arbetade tiden januari och februari 2019 jämfört med 2018 har ökat med 1,8 procent vilket motsvarar 105 årsarbetare. Det kan förklaras med att vi är något fler anställda 2019 än 2018. Bedömningen är att det finns en överensstämmelse mellan personalkostnadsökningen och ökningen av antal årsarbetare och antal anställda.

Antal anställda

Förvaltning	Antal anställda feb 2018	Antal anställda dec 2018	Antal anställda feb 2019	Förändring jmf med feb 2018
Regionstyrelseförvaltningen	676	673	675	-1
Teknikförvaltning	293	318	307	14
Samhällsbyggnadsförvaltning	159	174	171	12
Utbildnings- och arbetslivsförvaltning	2 173	2 198	2 235	62
Socialförvaltning	1 807	1 750	1 759	-48
Hälso- och sjukvårdsförvaltning	1 477	1 520	1 536	59
Summa förvaltningar	6 585	6 633	6 683	98
Region Gotland Totalt*	6 566	6 613	6 658	92

* Differensen mellan summa förvaltningar och totalt beror på att det finns personer med anställning på två förvaltningar och som därmed räknas dubbelt när man tar fram varje förvaltning för sig. I totalsiffran räknas varje person bara en gång.

Teknikförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen, utbildnings- och arbetslivsförvaltningen samt hälso- och sjukvårdsförvaltningen ökar med anledning av att de har lyckats rekrytera fler medarbetare. Socialförvaltningen minskar i antalet anställda, bland annat på grund av omställningen av medarbetare inom boende för ensamkommande unga.

Sjukfrånvaro

Vid årsskiftet 2018 var sjuktalet 5,8 totalt för året. Det är samma totala sjuktal som 2017. Målet är att sänka sjukfrånvaron till 4,5 senast 2020 vilket betyder att en stadig minskning bör ske.

Akkumulerat mars 2018 – februari 2019 jämfört med samma period föregående år ses en ökning av sjuktalet. På förvaltningsnivå har fyra förvaltningar högre sjuktal 2019 än jämförbar period tidigare år. De högsta sjuktalen återfinns inom socialförvaltningen. Huvuddelen av sjukfrånvaron ses generellt ligga i korttidsfrånvaro med en påverkan av årets influensa. I verksamheter med en positiv utveckling lyfts återgång i arbete för långtidssjukskrivna medarbetare.

Att arbeta med främjande insatser för att stärka hälsa hos medarbetare är en framgångsfaktor som ytterligare behöver stärkas, även att tidigt fånga signaler på ohälsa. Arbetet med detta har delvis påbörjats genom exempelvis utbildningsinsatser kring livsstilsfaktorer och tekniska hjälpmedel via ett nytt rehabiliteringsverktyg. Arbetet behöver fortsätta utvecklas.

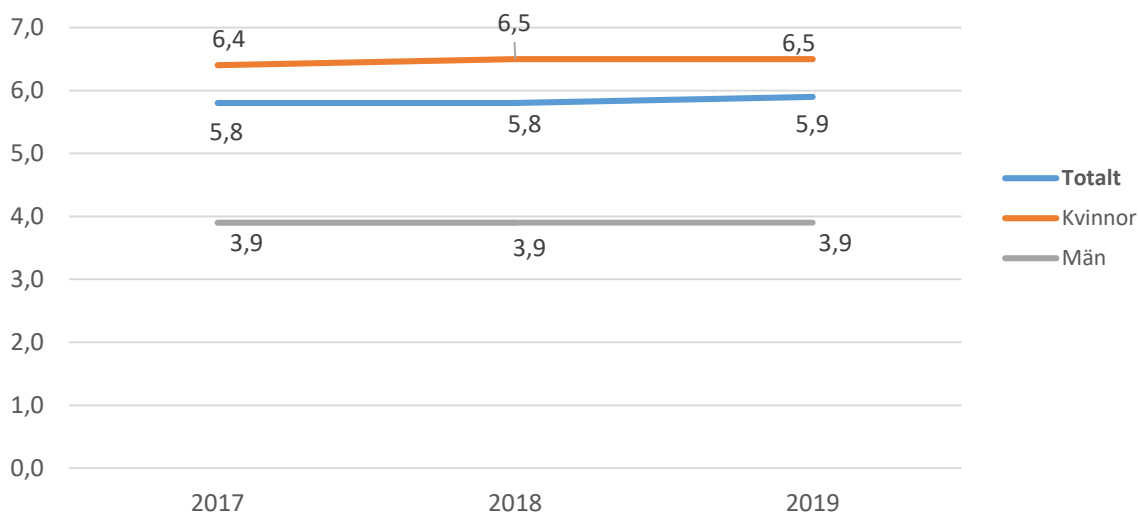

Diagram: Sjukfrånvaro RG 2017-2019 (akkumulerat mars/feb)

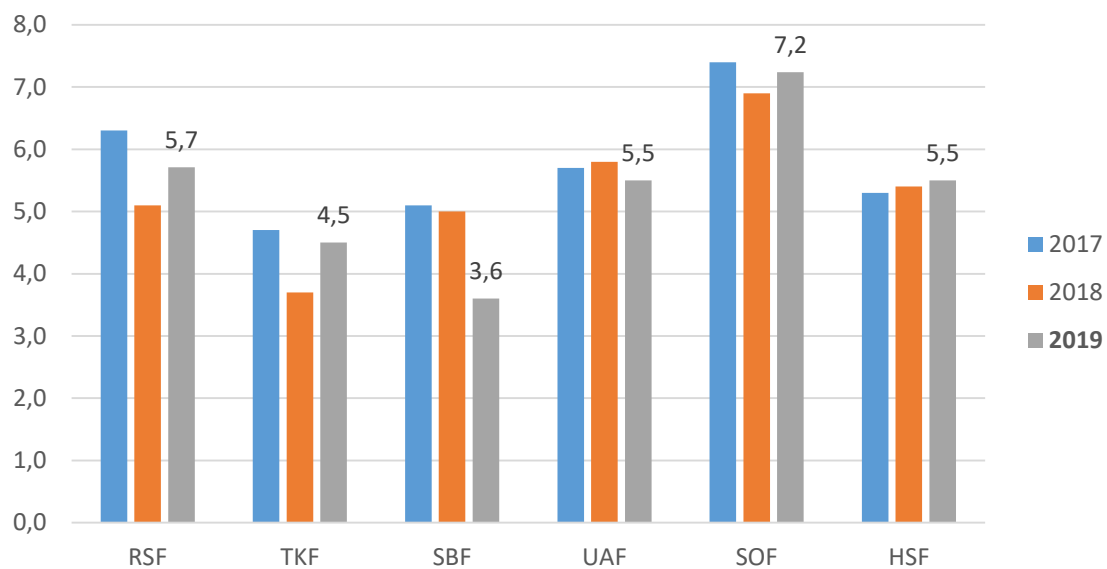

Diagram: Sjukfrånvaro per förvaltning 2017-2019 (ackumulerat mars/feb)

Nämndernas sammanfattande kommentarer

Nedan följer en redovisning av väsentliga händelser i verksamheten under perioden och en sammanfattning av det ekonomiska läget per nämnd.

Regionstyrelsen, +3 mnkr

Regionstyrelseförvaltningen driver ett aktivt arbete för att bidra till regionens måluppfyllelse samtidigt som verksamheten anpassas och förändras för att motsvara de kraftiga krav på kostnadssänkningar som föreligger under perioden 2017-2019. Kvarstår 2019 är 16 mnkr.

Under årets första månader har en rad viktiga händelser inträffat som både förstärker pågående utveckling och utmanar i genomförande. Organisationsförändring har genomförts i ledningen av förvaltningen och pågår inom kultur och fritid. Vidare har enheten regionkansli etablerats.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög inom delar av förvaltningen och har också ökat generellt. Insatser görs för att förbättra arbetsmiljön på såväl kort som lång sikt.

Periodens justerade resultat uppgår till 1,3 mnkr. Prognosen för året visar ett överskott på 3,0 mnkr. Framförallt beror den positiva prognosen på låg investeringsnivå som ger effekt på kapitalkostnaderna. Vidare ger även förseningar i ombyggnationer av kök överskott mot budgeterad hyresnivå. I övrigt finns positiva avvikelser inom förvaltningen som balanserar satsningar såsom införande av beslutstöd och annan pågående verksamhetsutveckling.

Politikerorganisationen, 0,1 mnkr

Här redovisas det samlade resultatet för anslagen för regionfullmäktige, regionstyrelsen, revision, överförmyndarnämnd, valnämnd och patientnämnd.

Det samlade prognostiserade årsresultatet för dessa anslag uppgår för närvarande till 0,1 mnkr. Överförmyndarnämnden redovisar ett prognostiserat underskott på sammantaget 0,1 mnkr. För regionstyrelsen beräknas ett överskott med 0,2 mnkr. Resultatet för regionfullmäktige, revision, patientnämnd och valnämnd beräknas ligga på budgeterad nivå.

Överförmyndarnämndens underskott beror på ändrade regler för statsbidrag från Migrationsverket gällande ensamkommande flyktingbarn

I regionstyrelsens budget ligger för närvarande 4 mnkr som avser ändringar i regelverket för förtroendevaldas ersättningar. Dessa medel kommer att fördelas till nämnder och styrelser efter beslut under våren. I prognosen har dessa medel beräknats utgå.

Tekniska nämnden, -10,6 mnkr

Teknikförvaltningen, -7,7 mnkr

Den förhållandevis varma vintern har medfört att arbetet inför våren kunnat påbörjas tidigare än vanligt. Det märks bland annat att gator och vägar sopas rena från grus tidigare än normalt.

Den varma vintern har också inneburit att merparten av nederbörden fallit som regn. Periodvis har regnet också fallit i stora mängder vilket lett till att påfyllnaden av Tingstäde träsk

gått relativt bra men att påfyllnaden av våra stora grundvattentäkter inte skett i den omfattning vi hoppats på då de stora nederbörds mängderna allt för snabbt rinner av vår ö. Konsekvensen av detta är att arbetet med att förbereda inför en torr sommar påbörjats.

Arbetet med att driftsätta södra Gotlands nya vattenverk pågår för fullt. Så här långt har allt gått bra förutom muddringen av den ränna som intagsledningen skall ligga i. Det nyckfulla och blåsiga vädret har inte möjliggjort att lägga ut ledningen hela den sträcka som planerats. Planeringen har fått göras om och en alternativ temporär lösning för vattenintaget har arbetats fram.

Arbetet med att förbereda inför den nya avfallsavdelningen har pågått under hela vintern och allt är nu klart för uppstart den 2 maj. Arbetet med att ta fram en ny avfallsplan pågår för fullt liksom arbetet med att göra en ny upphandling för avfallsinsamling.

Regionens ekonomiska läge utgör naturligtvis en stor utmaning för förvaltningens skattefinansierade verksamheter där betydande besparingar redan gjorts. Inte minst är utmaningen inom kollektivtrafiken som sedan länge dragits med underskott som de senaste åren blivit allt mer påtagliga. Arbetet med att komma till rätta med dessa pågår för fullt.

Periodens resultat för teknikförvaltningen är positivt med 0,3 mnkr. Den ekonomiska helårsprognosen visar på ett negativt resultat med -7,7 mnkr. Den skattefinansierade verksamheten redovisar ett prognostiserat underskott med -9,1 mnkr vilket förklaras av underskott inom kollektivtrafiken, samt ökade kostnader för den personal som rekryterats för exploateringsprojekten. Det kommer att krävas ett antal åtgärder för att styra upp ekonomin inom den skattefinansierade verksamheten.

Teknikförvaltningens personalkostnader för perioden uppgår till 43,8 mnkr (39,6 mnkr), vilket är ett överskott mot periodens budget med 5,1 mnkr. Den positiva avvikelser beror på att ett flertal tjänster är vakanta. Kostnadsökningen är i allt väsentligt ett resultat av vi lyckats besätta ett antal vakanser samt att vi ökat bemanningen för att klara av att besätta de stora exploateringsprojekten.

Tekniska nämndens investeringsutgifter 2019 beräknas bli 517,6 mnkr (626,1 mnkr), vilket är inom ramen för investeringsbudgeten som uppgår till 648,7 mnkr. Investeringsutgifterna för perioden uppgår till 124,2 mnkr (94,0 mnkr).

Samhällsbyggnadsförvaltningen, räddningstjänsten, -2,9 mnkr

Räddningstjänsten kommer under året slutföra del ett i det påbörjade arbetet med att få en modern och miljöanpassad övningsplats. Del två kommer att kräva EU-medel för att starta och genomföra.

Enligt tidigare beslut ska arbetet med ett nytt handlingsprogram påbörjas efter sommaren 2019, som för att kunna antas av regionfullmäktige under 2020. Men på grund av den regeringsförändring som Sverige hade efter valet så har inte förslaget till ändringar i lagen hunnit behandlas, och troligtvis kommer en förändring inte att hinnas med under 2020. Regionfullmäktige bör återigen göra en bedömning av om handlingsprogrammet för LSO skall prolangeras en gång till.

Förvaltningen ser fortsatta problem med att ha fulla numerärer inom RIB-organisationen. Räddningstjänsten har under lång tid haft svårt att rekrytera personal till landsbygden. Detta är ett problem som vi delar med övriga riket. Trots att vi förändrat internutbildning och rekryteringsförfarande, ser vi ingen större ökning av sökande för personalkategorin räddningstjänstpersonal i beredskap.

Prognosen för helåret är ett underskott på 2,9 mnkr. Då beslutat handlingsprogram ligger kvar tills det nya antas under 2020, kommer det precis som tidigare år vara så att den ekonomiska ramen inte räcker till. Ytterligare inför 2019 har även en lönesatsning utifrån kommunals avtal gjorts på brandmän med yrkesutbildning. Det innebär en löneökning med 11 400 kr per månad exklusive PO-tillägg, vilket inte har kompenserats i den ekonomiska ramen.

Miljö- och byggnämnden, -2,5 mnkr

Förvaltning har under perioden arbetat med att ta fram nya rutiner i samband med sammanslagningen av byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden till den nya miljö- och byggnämnden. Ett stort arbete har också lagts ned på att skapa en helt ny nämndserie i w3d3. Detta har inneburit, genomgång, flytt av tusentals ärenden och skapandet av integrationer för att synkronisera det gamla med det nya.

Under perioden har fortsatt stort fokus lagts på DiSa-projektet (digitalsamhällsbyggnad) där flertalet av enhetens medarbetare är involverade på olika vis, antingen som delprojektledare eller som deltagare i projektet på annat vis.

Den 1/1 2019 infördes en ny lagparagraf i plan- och bygglagen som innebär att ett system med avgiftsreducering införs. Systemet innebär att miljö- och byggnämnden måste minska avgifterna om handläggningstiderna drar ut så mycket på tiden att tidsfristerna inte hålls. Avgiften ska reduceras med en femtedel varje vecka som tidsfristerna överskrids. Syftet är att uppnå en effektiv bygglovsprocess.

Lagändringen är inte ett startskott för enhet Byggs förbättringsarbete men en ytterligare del i det pågående arbetet som måste vägas in, tas hänsyn till och som kommer att påverka arbetet och organisationen.

Samtliga enheter inom förvaltningen som innan år 2018 låg under miljö- och hälsoskyddsnämnden har genomfört ett stort arbete under perioden med att byta ärendehanteringssystem.

Förvaltningen har under en längre tid varit trångbodd med brist på kontorsplatser. Lokalfrågan är nu löst, kontrakt är skrivet och förvaltningen kommer under slutet av 2019 även att disponera lokaler i hus Havde på Visborgsområdet.

Miljö- och byggnämndens prognos för helåret är ett underskott på 2,5 mnkr. Det prognostiserade underskottet beror på att delar av nämndens verksamheter inte når upp till de budgeterade intäkterna för perioden och det intäktstappet kommer inte att hämtas upp under de återstående månaderna av året.

Barn- och utbildningsnämnden, -6 mnkr

Prognosen för helåret 2019 visar ett negativt resultat på 18,2 mnkr före åtgärder. Nämndens strävan är att samtliga avdelningar skall uppnå minst ett balanserat resultat. Genom att införa resultatkrav som en första åtgärd bedöms underskottet kunna minskas till 6 mnkr. Resultatkravet innebär att avdelningarna förskola, grundskola, kvalitet och utveckling, ledningsstöd samt särskola ska förbättra resultaten utifrån verksamheternas inlämnade prognoser.

Prognosen för barn och elevvolym (resursfördelningsmodell) pekar på ett underskott på 24,4 miljoner kronor. Underskottet har sin huvudsakliga förklaring i att budgeterat antal barn och elever är lägre i förhållande till verkligt antal barn. Sammanlagt för alla skolformer och huvudmän saknas budget för 389 barn och elever.

Prognosen för investeringarna uppgår till 18 mnkr.

Rekryteringsutmaningarna gällande lärare inom för- och grundskola, inklusive fritidshemmen och särskola samt framför allt psykologer inom barn- och elevhälsan, är fortsatt stora.

Sjuktalet för medarbetare har ökat med 0,08 enheter i förhållande till motsvarande period 2018 för hela barn- och utbildningsnämndens ansvarområde. De största förändringarna finns inom barn- och elevhälsan (BEH) och inom kulturskolan som båda har minskat sina sjuktal.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, +4,9 mnkr

Samtliga inlämnade prognoser från verksamheterna visar ett negativt resultat. Samtliga verksamheter ska uppnå minst ett balanserat resultat. Utifrån Region Gotlands ekonomiska nuläge och nämndens positiva resultat för 2018 gör förvaltningen bedömning att verksamheterna kan leverera ett positivt resultat för år 2019.

Då prognosen för verksamheternas samlade resultat för året visar på ett negativt resultat behöver åtgärder vidtas för att uppnå ett bättre resultat. Genom att som en första åtgärd införa resultatkrav för vissa enheter så bedöms det prognostiserade resultatet för helåret förbättras och ge ett överskott på 4,9 mnkr.

I den kommunala gymnasieskolan beräknas det bli åtta elever färre än budgeterat, vilket blir en positiv post i resursfördelningen. Att resursfördelningen ändå visar på ett underskott beror på att inkomna ersättningarna för asyl och etablering inte räcker till i förhållande till det budgeterade värdet och inte helt kan finansiera studiehandledare med flera. De interkommunala utbetalningarna och ersättningarna till fristående huvudman beräknas i stort sett vara oförändrade.

Prognosen för investeringar är 18 mnkr och i nivå med budget.

Rekryteringsutmaningarna gällande lärare generellt och studie- och yrkesvägledare specifikt är fortsatt stora. En förändrad lönebild med höjda förväntningar gällande lönenivå vid nyrekrytering bidrar till svårigheten att rekrytera. Samtidigt pågår ett brett kompetensförsörjningsarbete med ett flertal aktiviteter.

Sjuktalet har ökat med 0,57 procentenheter i förhållande till motsvarande period 2018 för hela gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarområde. På verksamhetsnivå har integrationsenheten och folkhögskolan de största ökningarna, medan vuxenutbildningen uppvisar en tydlig minskning.

Socialnämnden, -5 mnkr

Psykisk ohälsa är ett av våra vanligaste hälsoproblem. I det förebyggande arbetet inom socialförvaltningen pågår ett arbete med att skapa en utbildningsplan i psykisk hälsa där utbildningar ska vara genomförda innan årets slut.

Digitalisering är en viktig del i socialförvaltningens utvecklingsarbete för att möta framtidens behov och effektivisera våra processer. Inom förvaltningens avdelningar pågår arbete

med att identifiera områden som kan utvecklas genom digitalisering, utse medarbetare med särskilt ansvar för digitalisering samt att fortsätta införande av e-tjänster.

Brukarmedverkan är ett viktigt område för att utveckla socialtjänsten och vi arbetar i högre utsträckning för att öka brukares involvering i utvecklingsarbetet. Ett gott exempel är den arbetsgrupp avseende habiliteringsersättning där brukare i daglig verksamhet ingår.

Ledarskapet står inför många utmaningar och vi behöver i allt snabbare takt kunna ställa om vår verksamhet och anpassa till ny kunskap och nya arbetssätt. En viktig del i förändringsarbete är även att lämna invanda arbetssätt i takt med införande av nya. Chefer inom socialförvaltningen kommer under året få gå utbildning inom förändringsledning för att kunna möta kommande utmaningar.

Kompetensförsörjningen är sedan tidigare en av förvaltningens största utmaningar. Avdelningarna arbetar med handlingsplaner för att säkra bemanningsläget. Förvaltningen lyfter fram sina medarbetare genom ett ambassadörsprogram. Som ett led i att säkra bemanningen inför sommaren har förvaltningen inrättat tre semesterperioder för medarbetare inom förvaltningens omvårdnadsyrken.

Den ackumulerade sjukfrånvaron under januari och februari var 9,15 procent för hela socialförvaltningen jämfört med 8,66 procent under motsvarande period föregående år. Det är dock för tidigt att dra några långtgående slutsatser efter endast två månader men generellt kan sägas att huvuddelen av sjukfrånvaron avser korttidsfrånvaro som påverkats starkt negativt av årets influensa.

Som ett led i att utveckla befintliga medarbetare erbjuder förvaltningen medarbetare inom hemtjänsten gratis körkort. En satsning på kompetensutveckling inom socialrätt görs för berörda handläggare inom myndighetsavdelningen och individ- och familjeomsorgen. Förvaltningens första chefstraineer har påbörjat sitt drygt ettåriga traineeprogram. Ett försök med heltid som norm är på väg att genomföras inom två enheter, ett särskilt boende och ett hemtjänstområde. Arbete pågår med hållbar bemanningsplanering för att koppla bemanning till ekonomiskt resultat samt skapa möjlighet att införa heltid som norm.

Nämndens ekonomi är inte riktigt i balans med ett prognostiserat underskott mot budget på 5 mnkr. Det har varit obalans mellan uppdrag och resurser ett flertal år vilket beror på att gotlänningarnas behov av socialtjänsten insatser ökat. Nettokostnaden för förvaltningen har ökat med 0,6 procent för perioden och prognosen för helåret är en ökning på 1,8 procent, vilket får anses som lågt. Målet om en ekonomi i balans är inte uppnått.

För äldreomsorgen redovisas ett stort överskott samtidigt som det är brist på platser på särskilt boende. För LSS-verksamheten prognostiseras ett underskott på 15,8 mnkr vilket är lägre än tidigare befarat. Volymerna har minskat något första kvartalet men det är svårt att göra en prognos för helåret då volymerna kan både öka och minska över året samt att det finns brukare med omfattande insatser.

För individ- och familjeomsorgen är underskott både för perioden och i helårsprognosen. Kostnaderna för placeringar inom barn- och ungdomsvården befaras vara i nivå med föregående år. Ett flertal åtgärder syftar till att minska antalet placeringar. Missbrukarvårdens kostnader har minskat betydligt medan kostnaderna för försörjningsstödet nu ökar.

För mottagningen av ensamkommande ungdomar är prognosen ett överskott på 1,6 mnkr till skillnad från de senaste årens stora underskott.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, -30 mnkr

Under perioden har ett föreläggande från Arbetsmiljöverket avslutats efter 9 år, vilket är ett resultat av en mängd åtgärder under åren.

Vårdplatsläget i sjukvården har under årets första månader varit ansträngd, för att möta behovet av slutenvård har extra vårdplatser öppnats och bemannats i omgångar. En gemensam kraftsamling har gjorts tillsammans med socialnämnden och socialförvaltningen för att komma tillrätta med den ansträngda situationen gällande vårdplatsbristen.

I en nationell översikt som presenterats under perioden har Gotland lägst andel 4-åringar med övervikt eller fetma.

Det ekonomiska resultatet för perioden är -8,9 mnkr. Nettokostnadsutvecklingen är på 3,0 procent. De största negativa avvikelserna är arbetskraftskostnader där behovet av hyrpersonal fortfarande är stort. Glädjande nog har behovet av hyrpersonal inom primärvården minskat kraftigt. Detta är inte bara positivt ur ett ekonomiskt perspektiv utan också ur ett patientperspektiv med både bättre kvalitet och kontinuitet. Helårsprognosen för hälso- och sjukvårdsförvaltningen är efter perioden -30 mnkr vilket innebär en nettokostnadsutveckling på 4,7 procent.

Patientnämnden, 0 mnkr

Patientnämnden har från och med 2018 fått ett utökat uppdrag. Detta innebär i korthet; utökat stöd och hjälp till de som har klagomål på vården, utökad analys utifrån ett bredare underlag än tidigare, utökad återkoppling till de som ansvarar för vården, föreslå förändringar som bidrar till ökad patient/personcentrering.

För att kunna strukturera genomförandet av de nya uppdragen kommer planer att tas fram gällande analys och kommunikation. Stödpersonverksamheten ska också förbättras under året. Detta arbete har ännu inte inletts.

Under perioden januari till och med mars har 68 klagomål inkommit. 2018 inkom 67 klagomål. Tre patienter har fått en stödperson jämfört med två under 2018.

Patientnämnden beräknas uppvisa ett nollresultat på årsbasis.

Personalkostnaden har stigit jämfört med samma period föregående år. Under januari och februari var bemanningen, liksom under 2018, en heltid och en timvikarie. Från första mars bemannas kansliet av två heltidsanställda. Detta medför högre lönekostnader än tidigare.

Överförmyndarnämnden, -0,2 mnkr

Nämndens kansli är sedan i början av februari fullt bemannat med fast anställd personal och nämnden ser på 2019 med tillförsikt om än medvetna om att 2018 års stora personalomsättning kommer påverka arbetet under 2019.

Nämnden ligger relativt bra till vad gäller uppsatta mål men behöver ha uppsikt på handläggningstiderna.

Uppdateringen av ärendehanteringssystemet och äskandet av medel för att utöka kansliet med en halvtidstjänst är två viktiga steg som tagits i kansliets arbete med de prioriterade uppdragen som tilldelats av nämnden.

Ekonomiskt så räknar nämnden med att gå med ett underskott mot budget på 150 tkr på helåret. Detta är hänförligt till kostnader för gode män för ensamkommande barn som inte är budgeterade. Nämnden har också äskat ett tilläggsanslag för att täcka denna kostnad.

Kostnaden för arvoden till ställföreträdare är i perioden hög, i jämförelse med föregående år, men som läget ser ut nu finns det alla möjligheter att prognosen för helåret ändå skall hålla.